Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого

Факультет театрального мистецтва

Кафедра **мистецтва театру ляльок**
(назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи
_____ Інга ЧХАТАРАШВІЛІ-ПЕТРАШ
« 08 » 09 2025

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА ЗА ФАХОМ
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти: Другий (магістерський)

спеціальність: В 6 Перформативні мистецтва
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація: В 6. 01 Сценічне мистецтво
(шифр і назва спеціальності)

освітня програма: Мистецтво театру ляльок
(назва освітньої програми)

Київ – 2025

Розробник:
Сільченко Тетяна Іванівна, доктор мистецтва, доцент, заслужена артистка України, завідувач кафедри мистецтва театру ляльок

Викладач:
Попов Леонід Петрович, доцент, народний артист України

РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри мистецтва театру ляльок
Протокол від 05.09.2025 № 12

Завідувач кафедри _____ Тетяна СІЛЬЧЕНКО
(підпис)

РПНД погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Мистецтво театру ляльок»
Доцент, народний артист України _____ Леонід ПОПОВ
Протокол від 05.09.2025 № 12
(підпис)

Пролонговано:
на 20__/20___н.р..
Завідувач кафедри _____(_____). протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ІП)
на 20__/20___н.р..
Завідувач кафедри _____(_____). протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ІП)
на 20__/20___н.р..
Завідувач кафедри _____(_____). протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ІП)
на 20__/20___н.р..
Завідувач кафедри _____(_____). протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ІП)

© КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма навчання			
	денна			
Характеристика навчальної дисципліни	*Обов'язкова*			
Курс	1			
Семестр		2		
Кількість кредитів				
Загальний обсяг годин		90		
Розподіл годин за видами аудиторних занять та самостійної роботи	Лекційні			
	Семінарські			
	Практичні			
	Індивідуальні			
		7,5		
	Лабораторні			
	Самостійна робота			
		90		
Вид підсумкового контролю		*захист*		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою виробничої практики за фахом є формування у здобувачів освіти практичних умінь і навичок творчої та організаційно-постановочної діяльності у сфері театру ляльок і перформативного мистецтва; набуття досвіду самостійної роботи в сучасному культурно-мистецькому середовищі, здатності реалізовувати індивідуальні та колективні мистецькі проєкти, інтегруючи традиційні театральні технології з інноваційними медіа-формами.

Завдання:

− ознайомлення з діяльністю професійних театрів, творчих лабораторій і перформативних просторів;

− закріплення знань, отриманих під час вивчення теоретичних і фахових дисциплін;

− формування навичок практичного використання різних форм театральної ляльки та перформативних практик у сценічному процесі;

− вироблення уміння працювати з актором, об'єктом, лялькою, простором і глядачем як елементами сценічної дії;

− застосування методів режисерського, акторського, сценографічного та медіааналізу у процесі створення сценічного проекту;

− формування навичок самостійного планування й реалізації творчого задуму (етюду, фрагмента вистави, перформансу, відеопроєкту);

– розвиток здатності до аналітичного осмислення власної діяльності, написання звіту і рефлексивного щоденника.

Виробнича асистентська практика без відриву відбувається під час ІІ семестру, в залежності від вибору дисципліни.

Передумови для проходження виробничої практики за фахом:

Передумови для проходження виробничої практики (за фахом) зумовлені необхідністю практичного закріплення та поглиблення професійних компетентностей, набутих під час опанування фахових дисциплін освітньо-професійної програми. Практика забезпечує інтеграцію теоретичної, творчої та дослідницької підготовки магістра з реальними умовами професійної діяльності у сфері театру ляльок.

Під час проходження практики здобувачі освіти набувають досвіду роботи в професійному театральному середовищі, удосконалюють виконавські, режисерські, сценографічні, організаційні та комунікативні вміння, опановують сучасні методи створення сценічного твору, організації репетиційного процесу, реалізації творчих проєктів і взаємодії з творчим колективом.

Виробнича практика сприяє формуванню професійної ідентичності, розвитку творчої самостійності, відповідальності за результати мистецької діяльності, здатності приймати професійні рішення та адаптуватися до сучасних тенденцій розвитку театрального мистецтва. Її проходження є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Мистецтво театру ляльок» і забезпечує досягнення програмних результатів навчання відповідно до Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва.

Очікувані результати навчання (РН) за дисципліною:

РН 1 – вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово, перекладати фахові тексти;

РН 2 – вміти виявляти, ставити та вирішувати проблеми, аналізувати проблемні ситуацій й приймати обґрунтовані рішення для їх розв’язання;

РН 3 – вміти застосовувати й удосконалювати навички міжособистісної взаємодії;

РН 4 – володіти виконавськими вміннями й навичками професії, елементами внутрішньої і зовнішньої техніки виконавця (актора, режисера, сценографа) в театрі ляльок;

РН 5 – оперувати специфічною системою виражальних засобів (пластично-зображальними, звуковими, акторсько-виконавськими, композиційно-просторовими, сценарно-драматургічними, режисерсько-постановочними) у самостійному створенні та виробництві сценічного твору;

РН 6 – знати історію світового й українського театру ляльок у межах різних історичних (культурних) епох;

РН 7 – знати основні етапи історії та теорії художньої творчості , естетично - художні напрямки ХХ, початку ХХІ століть в галузі сценічного мистецтва;

РН 8 – брати участь у розробці й реалізації просвітницьких проектів, спрямованих на популяризацію історичних досягнень українського й світового

театру ляльок, пропагувати високохудожні витвори сучасного мистецтва театру ляльок;

РН 9 – знати філософські аспекти пізнання закономірностей наукової і художньої творчості; основні тенденції розвитку історії мистецтва; принципи реалізації освітніх програм у вищій школі, види педагогічної діяльності і методичної роботи у вищій школі, методики навчання, які тут використовуються;

РН 10 – вміти презентувати на громадських форумах, конференціях, лабораторіях продукт власної творчості, працювати з документами творчих грантів та організацій у сфері культурного менеджменту;

РН 11 – вміти передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід різноманітними шляхами та засобами. Самостійно розробляти педагогічні методики викладання фахових дисциплін (відповідно спеціалізації) (практичну і теоретичну їх складові);

РН 12 – знання основних понять та теорій, що стосуються природи та розвитку особистості, її психічних процесів та особливостей, а також впливу середовища на формування особистості.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Розподіл годин між видами робіт						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. робота
1	2	3	4	5	6	7	8
1 курс / 1семестр:							
Тема 1. Ознайомлення з діяльністю театрального або перформативного колективу.							6
Тема 2. Участь у підготовчому етапі вистави або мистецького проєкту (читка, розробка задуму, пошук матеріалу).							10
Тема 3. Виконання індивідуального або групового творчого завдання (етюд, об'єктна сцена, короткий перформанс).							20
Тема 4. Практичне освоєння роботи з різними системами ляльок та медіаінструментів.							20
Тема 5. Ведення щоденника практики, опис власних спостережень, аналіз процесу							10

Тема 6. Письмовий звіт.							
Тема 7. Створення підсумкового творчого продукту – режисерського ескізу, перформансу або мультимедійної сценічної композиції.							20
Тема 8. Підготовка та публічний захист звіту практики.							4
Разом	**90**						**90**

Метод контролю: захист.

Вимоги до захисту: Захист виробничої практики за фахом проводиться у формі публічної презентації результатів практичної діяльності перед комісією кафедри мистецтва театру ляльок.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Ознайомлення з діяльністю театрального або перформативного колективу. Ознайомлення зі структурою та організацією діяльності бази практики, особливостями творчого процесу, функціями учасників постановчої групи, принципами організації репетиційної та постановочної роботи.

Тема 2. Участь у підготовчому етапі вистави або мистецького проєкту. Участь у творчому плануванні проєкту, аналіз драматургічного матеріалу, розроблення художньої концепції, добір сценічних, візуальних і музичних засобів виразності.

Тема 3. Виконання індивідуального або групового творчого завдання. Створення творчого проєкту із застосуванням професійних знань і практичних навичок, опанування принципів роботи з лялькою, об'єктом, простором і партнером у процесі сценічної взаємодії.

Тема 4. Практичне освоєння роботи з різними системами ляльок та медіаінструментів. Практичне використання різних систем театральних ляльок, об'єктів, сучасних мультимедійних технологій, відеопроєкції, світлового та звукового оформлення у створенні сценічного твору.

Тема 5. Ведення щоденника практики, опис власних спостережень, аналіз процесу. Фіксація виконаних завдань, аналіз творчого процесу, оцінювання власної професійної діяльності, формування навичок рефлексії та узагальнення практичного досвіду.

Тема 6. Письмовий звіт. Підготовка письмового звіту про проходження практики із систематизацією виконаної роботи, аналізом отриманих результатів, описом набутих компетентностей та висновками щодо професійного розвитку.

Тема 7. Створення підсумкового творчого продукту – режисерського ескізу, перформансу або мультимедійної сценічної композиції. Розроблення та реалізація індивідуального або колективного творчого проєкту із використанням сучасних художніх, режисерських, виконавських і сценографічних засобів виразності, презентація завершеного мистецького результату.

Тема 8. Підготовка та публічний захист звіту практики. Презентація результатів проходження практики, демонстрація виконаних творчих завдань, аналіз професійних досягнень, обґрунтування прийнятих художніх рішень та відповіді на запитання комісії.

5. Методи навчання

Під час проходження виробничої практики за фахом застосовуються такі методи навчання:

- **словесні методи**: консультації, інструктаж, бесіди, обговорення творчих задумів, аналіз драматургічного матеріалу, професійні дискусії;
- **наочні методи**: спостереження за репетиційним і постановочним процесом, демонстрація професійних прийомів роботи з театральною лялькою, сценічним простором, мультимедійними засобами, перегляд і аналіз театральних вистав та творчих проєктів;
- **практичні методи**: виконання індивідуальних і групових творчих завдань, участь у репетиціях, постановочному процесі, створення етюдів, сценічних композицій, перформансів, режисерських ескізів, робота з різними системами театральних ляльок і сценічними об'єктами;
- **методи активного навчання**: проєктний метод, моделювання творчих ситуацій, робота в творчих групах, кейс-метод, виконання творчих лабораторних завдань, презентація мистецьких проєктів;
- **дослідницькі методи**: аналіз творчого процесу, вивчення сучасних тенденцій театру ляльок і перформативного мистецтва, пошук та опрацювання професійних джерел, рефлексивний аналіз власної творчої діяльності;
- **самостійна робота**: опрацювання спеціальної літератури, підготовка матеріалів до творчого проєкту, ведення щоденника практики, оформлення письмового звіту та підготовка презентації результатів практики;
- **рефлексивні методи**: самооцінювання результатів творчої діяльності, аналіз досягнутих результатів, обговорення виконаних завдань із керівником практики, визначення напрямів подальшого професійного розвитку.

Застосування зазначених методів забезпечує формування професійних, творчих, дослідницьких, організаційних і комунікативних компетентностей, розвиток художнього мислення, здатності до самостійної творчої діяльності,

реалізації мистецьких проєктів та ефективної роботи в сучасному театральному й перформативному середовищі.

6. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Тема	Завдання	Форма подання	Максимальна кількість балів
1 курс / 2семестр			
Щоденник практики	Письмовий звіт про всі етапи практики	Звіт / презентація	25
Індивідуальний звіт	Письмовий звіт про практику з додатками, фото, відео, сценарієм, нотатками тощо	Звіт	25
Презентація творчого результату	Підготовка презентації творчого проекту	Практичний показ / презентація	25
Публічний захист	Усний захист перед комісією	Захист	25

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Повністю виконано програму виробничої практики та індивідуальний план. Здобувач активно брав участь у роботі театрального або перформативного колективу, якісно виконав індивідуальне (або групове) творче завдання, продемонстрував високий рівень володіння різними системами театральних ляльок, сценічними та медіаінструментами. Щоденник практики і письмовий звіт оформлено відповідно до встановлених вимог, здійснено ґрунтовний аналіз творчого процесу та результатів власної професійної діяльності. Підсумковий творчий проєкт виконано на високому художньому та професійному рівні.	20-25
Програму практики виконано в основному повністю. Творчі завдання виконано на достатньому професійному рівні, однак виявлено окремі недоліки у творчому рішенні, роботі з театральною лялькою, сценічними засобами або використанні медіатехнологій. Щоденник практики та письмовий звіт оформлено з окремими неточностями, аналіз власної діяльності є недостатньо повним. Підсумковий творчий проєкт потребує методичного або художнього доопрацювання.	10-19
Програму виробничої практики виконано частково або не виконано. Здобувач не продемонстрував достатнього рівня професійних компетентностей, індивідуальне творче завдання виконано неякісно або не виконано. Відсутній чи неналежно оформлений щоденник практики, письмовий звіт не відповідає встановленим вимогам, підсумковий творчий проєкт не завершено або не представлено.	0-9

7. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання	Кількість балів

Здобувач повністю виконав програму виробничої практики та індивідуальний план. Продемонстрував високий рівень професійної майстерності, творчої самостійності, володіння різними системами театральних ляльок, сценічними, режисерськими, акторськими та мультимедійними засобами. Успішно реалізував творчий проєкт, аргументовано обґрунтував художні рішення. Щоденник практики та письмовий звіт оформлено відповідно до встановлених вимог. Під час захисту продемонстровано професійну культуру, здатність до самоаналізу та творчої рефлексії.	90-100
Програму практики виконано повністю. Здобувач демонструє достатній рівень професійної підготовки, самостійно виконує творчі завдання, однак окремі художні або методичні рішення потребують удосконалення. Документація оформлена належним чином. Захист проведено на достатньому професійному рівні.	82-89
Програму практики виконано в повному обсязі, але під час реалізації творчого проєкту, використання сценічних засобів або оформлення документації допущено окремі неточності. Під час захисту здобувач достатньо аргументує власні творчі рішення.	74-81
Програму практики виконано частково. Творчі завдання виконано на достатньому рівні, однак спостерігаються труднощі у застосуванні професійних навичок, організації творчого процесу та художньому вирішенні поставлених завдань. Документація містить окремі недоліки.	64-73
Виконано мінімальний обсяг програми практики. Професійні компетентності сформовані на початковому рівні. Творчий проєкт потребує суттєвого доопрацювання. Щоденник практики та звіт оформлено неповністю або з численними недоліками.	60-63
Програму виробничої практики не виконано або виконано не в повному обсязі. Не продемонстровано належного рівня професійних компетентностей. Індивідуальне творче завдання та підсумковий творчий проєкт не виконано або не представлено. Відсутній письмовий звіт чи щоденник практики, або вони не відповідають встановленим вимогам. Захист практики не проведено або його результати є незадовільними.	0-59

8. Розподіл балів, які отримають студенти

1 курс / 2 семестр

За результатами поточного контролю та самостійна роботи				**Сума балів**
Т 5	**Т 46**	**Т 7**	**Т 8**	
25	25	25	25	100

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	**Оцінка за шкалою ECTS**	**Значення оцінки**	**Рівень компетентності**
90 – 100	**A**	**Відмінно** – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)

82 – 89	**B**	**Дуже добре** – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74 – 81	**C**	**Добре** – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	
64 – 73	**D**	**Задовільно** – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	Середній (репродуктивний)
60 – 63	**E**	**Достатньо** – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	
35 – 59	**FX**	**Незадовільно з можливістю повторного складання** – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0 – 34	**F**	**Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу** – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	

9. Рекомендована література

Базова:

1. Брук П. Жодних секретів. Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005 р. 134 с.
2. Бучма О. Є. Новітні акторські технології сучасного театру ляльок як чинник трансформаційних процесів художньої культури : дис. канд. мистецтвознавства: спец. 26.00.01. «Теорія та історія культури». Київ: НАККіМ, 2015. 191 с.
3. Гротовский Є. Театр. Ритуал. Перформер. Львів : «Літопис», 1999 р. 186 с.
4. Дідро Д. Парадокс про актора. Київ : Мистецтво, 1966. 154 с.
5. Лесь Курбас. Філософія театру. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи». 2001. 248 с.
6. Коваленко О. М. Методологія режисури: генеза індивідуального художнього стилю митця XX – початку XXI століття (школи й напрями). Київ : Націон. центр театр. мистецтва ім. Леся Курбаса. 2021. 136 с.
7. Ковалинська І. Невербальна комунікація / Навчальний посібник для студентів галузі знань 0302 Міжнародні відносини. Київ : Вид-во «Освіта України», 2014. 289 с.
8. Кузнєцов М., Заїка Є. Психологія уяви: навч.-методич.посібник. Харків: ХНПУ, 2013. 151 с.
9. Пригода Т. Філософська антропологія та філософія культури. Дискурс тіла в культурі Сходу: окцидентальні рефлексії. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/6339/1/8.pdf2.pdf
10. Ніцше Ф. Народження трагедії. Невчасні міркування IIV. Астролябія, 2022. 624 с.
11. Сільченко Т. І. Пластика рук як засіб виразності у театрі ляльок: особливості використання / наукове обґрунтування творчого мистецького

проєкту на здобуття осв.-творчого ступеня доктора мистецтва. Київ : КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого, 2023. 164 с.
12. Сосюр, Фердинан де. Курс загальної лінгвістики / Пер. з фр. А. Корнійчук, К. Тищенко. Київ: Основи, 1998, 324 с
13. Френкель М. А. Пластика сценічного простору. Київ. 1987 р. 182 с.
14. Цветков В. Шлях до вистави. Київ : Видавництво Ліра-К. 2025. 102 с.
15. Чайковський Д. Шляхи розвитку режисури як професії. Київ : Дух і літера, 2013. 672 с.
16. Чайковський Д., Макарчук Г. Постановочний план вистави. Київ : КДІК, 1989.
17. Berry, C. (2016). El actor y el texto. México : 1ª reimpresión. 464 p. URL: https://surl.li/gwsqjh
18. Brook, P. (1995). The Empty Space: A Book About the Theatre: Deadly, Holy, Rough. Scribner : Reprint December 1. 144 p.
19. Deleuze, G. Logic of Sense. London: The Athlone Press,1990. 405 p.
20. Kross, E. (2020). Speaking of Psychology: Inner monologues, with Ethan Kross, PhD. URL: https://surl.lt/vetazp
21. Maksymiak A. Aktor. Lalka. Przestrzen. Akademia Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiarskiego w Krakow Filia we Wrocławiu : AST, 2023. 216 p.
22. Ortega-y-Gasset J. Las dos grandes metáforas. Obras Completes. Madrid, II, 1994. Pp. 387–400.
23. Strasberg Lee, A. (1988). Dream of Passion: The Development of the Method. Los Angeles Times: by Plume, 201 p.

Додаткова:

1. Бучма О. Є. Особливості створення сценічного образу з театральними ляльками різних систем. Культура України. Київ. 2013. Випуск 41. С. 190-198. https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/nauk_vid/rio_old_2017/ku/kultura41/24.pdf
2. Єфремов С. Монолог із лялькою як спеціальний тренаж у вихованні лялькаря. Київ, 2011.
3. Мрига П. Н. Тлумачний словник театральних термінів. Тернопіль : 240 с.
4. Мястковська А. О. Особливості роботи актора у виставі театру об’єктів на прикладі вистави «Про потяг, валізи, мотлох та…» за однойменною п’єсою А. Вишневського. Київ : КНТКіТ. 2024. 60 с. https://ir.knutkt.edu.ua/handle/123456789/898
5. Неллі В. О. Про режисуру. Київ : Мистецтво, 1977. 358 с.
6. Неллі В. А. Робота режисера. К. : ДВОМ.МЛУ, 1962.
7. Пави Патрис. Словник театру. Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006 р. 504 с.
8. Сільченко Т. І. Символ, знак, метафора пластичного жесту рук крізь призму філософії. Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку. Матеріали міжнародної наукової конференції. Харків: ХДАК, 2022. С. 272-274. 476 с.
9. Філіпова Н. М. Знак – інформація – мова: семіотика та комунікація. Миколаїв : НУК, 2023. 188 с. https://nuos.edu.ua/wp-

content/uploads/2024/11/Filippova-2023.pdf
10. Фесенко С. Основи тренінгу і техніки актора театру ляльок. Львів, 2009. 62 с.
11. Чередник Н. Об’єкт як основний засіб виразності на сцені театру ляльок на прикладі вистави «У пошуках часу» за однойменною п’єсою Т. Чухен. Київ : КНУТКіТ. 2024. 72 с. https://ir.knutkt.edu.ua/handle/123456789/704?show=full
12. Kerlot J. Diccionario de símbolos: Mitología. magia Psicoanálisis. Madrid : Newcomlab, S.L.L., Edición en formato digital: marzo de 2018. 906 p.
13. Tillis S. (1992). Toward an aesthetics of the puppet : puppetry as a theatrical art. New York, NY : Greenwood Press, 181 p.

10.Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого
2. Кафедра мистецтва театру ляльок
3. Освітня програма «Мистецтво театру ляльок» (другий (магістерський) рівень)
4. Навчальні дисципліни кафедри мистецтва театру ляльок
5. Система дистанційного навчання Moodle КНУТКіТ
6. Електронний репозитарій КНУТКіТ
7. Бібліотека КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого
8. Положення про практику здобувачів вищої освіти КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого
9. Положення про організацію освітнього процесу КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого.
10. Положення про практику здобувачів вищої освіти КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого.